

چون یاد از آن دگر آن شد کیش ایسے بجز اندر روش زنده دلان زنده کفایت چون غم کشم زان لب از روی کفایت	زیر انہو انہیہ جان دگر آن زبست بجز کشہ خوبان کہ در آن کو دوون زبست تا چند آن توان بر صفت ہا گران زبست
---	---

غزل ۷۷ از دیوان	ترسم کہ بسیر و تہ کفش ملاست خسرو کہ بدینا لہ آن خوش لہران زبست	تخت بہتر شعر ۹
-----------------	---	----------------

با توش بود و امشب گریہ و زاری گذشت خواب ہم نامکے تا دیدے روی دگر برورش سووم ہر شب دیدہ چشم را نوش باو ایرمن و توشرت خوش را چہ پیش مردمان گویند چوئی در خیال زلفت او ما بر آدوش سیرسی کہ شب چون بود حال گرچہ در بچہ تو ام جز خوردن غم نیست کا ضائع آنوقتے کہ بر زندہ دلان بچہ شوق رفت	یاد میکردم از آن ہر جا کہ در تارے گشت آن شب فرج کہ با پارہم بہ بیداری گذشت عزتی بود از چہ بر خاک درش خوابی گذشت بر تو درمی خوردن ما بر من بخواری گذشت چون بود مرغی کہ عمرش در گرفتاری گذشت ای سرت کردم چہ سپری بہ تباری گذشت ہم نسوس من عمری کان بہ بیداری گذشت تا خوش آنروز کہ برستان ہنسی گذشت
---	---

غزل ۷۸ از دیوان	دل لران وارچہ از بار غمت خسرو و لے شخص چون تویم ز عالم با سیکساری گذشت	مطالعہ شعر ۹
-----------------	---	--------------

باز شب مد خواب از سر من بیرون رفت ترسم نیست بجز گوشہ غم لے تو از آن سر بالین نہادم ز غزان تو شبے آن تار زبست کہ چہ خاک تیریش نکند	تا تبسم چون گذر در روزم غم چون رفت بہر کہ آمد زنی دیدن من مخزون رفت کہ نہ تار و زبالیں و چشم چون رفت بر دست ہر چہ ازین دیدہ در مکتون رفت
--	---

<p>دو خداوند بیک خانه موافق بنود مذکور من تنها در عهد تو بیدل ماندم مرگ فرهاد بد بود آن هلاک مجنون کشتن آن بود که شیرین سو فرهاد گذاشت</p>	<p>تو درون آمیم در دل جهان بیرون رفت که دل شهری از آن ترکسج افسون رفت که بر ایشان ز جدائی غم دور افزون رفت مروان این بود که لیلی بسیر مجنون رفت</p>
<p>غزل ۱۹ از دیوان</p>	<p>هم مراد واع کند یارب و در تو نرسید یارب خسرو که ز دست تو برگردون رفت غزوة الکمال شری</p>
<p>تا ندانی ز دلم یارب بیرون خواهد رفت ترک من تا ضیق آورد برین جان خراب مست و دیوانه و شازمان بیرون آئی سیری بنیم و من مروان خود میدانم میگویم شکر نعمت که دست مرا همراه دین</p>	<p>گر چه بر تن تنم از شرح فزون خواهد رفت جان کزین پیش ز نفیست کنون خواهد رفت تا بر برگد بر سر باز آید خون خواهد رفت و در که از پیش منم شکل تو چون خواهد رفت جان روان روز که از سینه بیرون خواهد رفت</p>
<p>غزل ۲۰ از دیوان</p>	<p>خسرو و آنچه غزل خوانی تا غم برود این نه بپوست که از سحر و فسون خواهد رفت بیتیغیه ششم</p>
<p>تا بر سر بازار بستنی قدش رفت بر صبر و قناعت که دل سوخته تر ایود یوسف است که گذر کرد بازار جمالش بگرد و شادوی و صالشی ترسانید آلوده نشد بکلی و امن پاشش بسیار سر افکنده بیشتر سیانست</p>	<p>بسی ز من مروان که بیاید و شمش رفت اندر شکن سلسله تنم شمش رفت سرمایه که بودست بهفنده و شمش رفت این عمر که انما به که مارا بگش رفت زان خون عزیزان که بر بر قدش رفت ای دولت آنکس که بر بر قدش رفت</p>

بسته کفن و تیغ زیر عیشش رفت	جان دید چو خون زیزی سلطان میانش
تخته لهند شوره	غزل ۱۰۰ از دیوان بر یاد وی اشب شب خسرو ز درازی اگر ناه نشد گرمی پیش و کفش رفت
هر ساعتی بخون ملسش رای دیگر است این چه خود سپرده تعاصی دیگر است این دزد و در قفص کالای دیگر است من با تو ام ولی دل من جای دیگر است آنرا تو دل گوی که خار ای دیگر است هر دم لبش سیر و عوغای دیگر است کین زعفران در خور علو ای دیگر است	باز آن حرفین بر سر سودای دیگر است دل بر دو تیغ پرده نهان میکند زین راضی نیستی و بدل و دیده، عیب را چندم مده که نشوم ای نیکو آه از آنکه خار اولست یار ولی کاندیش کشد دیوانه گشت خلق که از سر چشم او بگر بسوسه بجز دزد و درویشیم
دستا الیمود شوم	غزل ۱۰۲ از دیوان خسرو بیک لطاره رویش ز دست رفت دین دیده راه تو ز عشای دیگر است
طیب مشک خطا بجنبید است عاشقته راه هوا بجنبید است باز بر جاسے ما بجنبید است	باز باد صبا بجنبید است بوی خون آمد از صبا تا که ما و دیوانگی و گر کان زلف
بقیه نقیه شوره	غزل ۱۰۳ از دیوان یاد خسرو همه کند یارب کین سخن از کجا بجنبید است
ز دل شدگان قرار برخواست هر سو سے فغان زار برخواست	باز شش بوس شکار برخواست او مرکب ناز را ند در حسلیق

<p>عاشق نہ کیے ہزار بیان داو خوب و گرشس بدن آید از رنج منقش چه شد زیبا و ست اسے غفلت بر روز ما کہ نہ توان</p>	<p>نالہ نہ کیے ہزار بر حنا ست شاو آمد و شتر مسار بر فاست و ز کشتن من چه کار بر فاست زین میکده ہوشیار بر فاست</p>
<p>غزل ۴۲ از دیوان</p>	<p>یاورد و خوششم کہ نام مرہم از خسرو و دلگاہ بر فاست</p>
<p>ترک من وی سخن برو میگفت او ہمیرفت و خلق در عیشش دل نصید حیلہ میگریخت ز عشق غفلت دل شنیدم از دقتش</p>	<p>ہر کہ دیدشش ز دوریہ میگفت و عدد لاشریک لہ میگفت و بیم از خویش صد کہ میگفت کہ سخن از درون چہ میگفت</p>
<p>غزل ۴۵ از دیوان</p>	<p>خسرو از دوریہ چو مدبوستان نظر سے پہنکند و وہ میگفت</p>
<p>تن پاکت کہ زہ سپر ہست بہت پیرا ہن تو قطرہ آب با خودم گرشس درون پیرا ہن تا زیم از عنشم تو جامہ دوم اندر آور بیان جان بنشین گفت ترک تو من خواہم گفت</p>	<p>و عدد لاشریک لہ چہ ہست کہ تنگ کرد و ہر گمل ہست وانکہ بکتار ہم ز سپر ہست از پس مرگ نوبت کفن ہست کہ تو جانی و جان من بدن ست ترک من گر چہ جاسک این ہست</p>
<p>دل خسرو و خوششست باہم</p>	<p></p>

غزل ۱۰۰ غزاة الکمال شعری	از دیوان که مرا پای و کار از ان درین است	غزل ۱۰۱ از دیوان
یارب که چه شوخ و پیده باز است صدر خست بر وزه و نماز است دلها همه بر داین چه نماز است دل سوخته که شمشیر ایاز است کان سوخت را سر گداز است کو نیز از محسوسان راز است افسانه عاشقان در راز است		چشمی که میان خواب ناز است هر خط ز پیش و پیده او خونها همه خورد این چه شکل است محمود بچاک شد بنور زش شبها غم خود و بشمع گفتیم سوزنده که سیم نیست جز شمع جانا تو بخواب رو که مستی
غزل ۱۰۲ بقیة نقیه شعری	سوز دل آب و چشم خسرو بندیر که از سر نیاز است	غزل ۱۰۳ از دیوان
کے بعد صرفت مروح است زانکه رہے رہ دور تو در خود کم است زانکه صفت مور زبیریم است نخچن خود اسے ترا بہترم است زانکه سعادت تانہ درین انجم است حسرت من بر گسان حسرت		حسن تو کا ندیشہ کارش کم است پر وہ بر افشکن کہ کہہ و انجمی است بارگے آہستہ تر اسے شمسوار این تین جو بین کہ بعد پارہ باد بنت بدیم بہ نشود ز آب چشم ایکہ نہی مرغ جسم نام من
غزل ۱۰۴ شعر المصغر شعری	خسرو از عشق زید کے بطبع عصر عشاق مگر جسم است	غزل ۱۰۵ از دیوان
بلویم گر چه از گفتن خسرون رفت		بچا کردی برین جان ز بون رفت

<p>ہم اول روز کا بد پیشین چشم نہ من زئذہ نہ مردہ ترا کہ ہر بار خطش آغاز شد بحبارہ جام دلم مسکینت از و شب سر گذشتہ ہمین دایم خبیر کا مدد بگاہ</p>	<p>تراہ دیدہ در جنب با تخم درون وقت کہ او آمد بدلی حسابم برون رفت تر فتنہ پیش ازین خواهد کتون رفت ہمہ شب تا بروت از دیدہ خون رفت ز بیوشی نیدانم کہ چون رفت</p>
--	--

غزل ۹۔ از دیوان	نشد از جا دو لے ہم جان خسرو ہمہ عمرشش بقونید و فسون رفت	وسط الیمودہ شود
-----------------	--	-----------------

<p>دلم بر دو بوی و فائے نداشت تمسلسی بے کرد گل و در بہار تر بے جان بجانان سپرد و درین بصوری برون شد ضروری زمن فلک عاشقے راجو بر من گماشت چه بسیم بہ بہودہ در باغ و ہر فراہم نشد پیش عاشق کے</p>	<p>دل او عم آشنائے نداشت ولے پیش رویش بقبالی نداشت کہ در خور و ہمت صدائے نداشت کہ در سینہ تنگ جائے نداشت جزین در خستہ نینہ طائے نداشت کہ ہرگز نسیم و فائے نداشت کہ پیکان خوبان خطائے نداشت</p>
---	--

غزل ۱۰۔ از دیوان	بزر بجزیر او خسرو اول بستہ کہ سلطان نظر بر گدائے نداشت	غزۃ الکمال شعرا
------------------	---	-----------------

<p>تیر کد امی بلاست کان بکیان تو نیست وجہ ہمہ نیکوان از دل ما راجع است عشقم اگر میکت تو کوش ای بندہ گو</p>	<p>دست کد امی دست کو بکیان تو نیست زانکہ ز خطہای شان بیج نشان تو نیست جان نیست از این دای کہ جان تو نیست</p>
--	--

<p>بید گیم گشت از آنکه صد و شش افزون گشت تمام و فایز و شرم ننداری از حسرت بازدارا گم رخت دل بر ز خاک</p>	<p>هر چه گشتم سوی خود گوید از آن تو نیست عرض متاعی مکن کان بدکان تو نیست در و کش این دست عالی از آن تو نیست</p>
<p>غزل ۹۱ از دیوان</p>	<p>بیخ زن و دیار بان خسرو در مانده را سو دوست و ازین بیخ زبان تو نیست</p>
<p>مرا همیشه دل خویش نیز محرم نیست تو رخ نمودی و عشاق را وجود نماند بزلت تو همه دلهای خسته راست گذر هزار سال ترا بسینم و مگر دم سپهر</p>	<p>که میزند دم بجانگی و بدم نیست که پیش چشم خورشید و چه چشم نیست و گشته حالتش از نیکو نه نیز در هم نیست و لے در بیخ که بنیاد عمر شکم نیست</p>
<p>غزل ۹۲ از دیوان</p>	<p>بجان خسرو اگر چه ز تو هزار غم است درون جان جو توئی نیست غم و گم غم نیست</p>
<p>چه در دهاست که در جان بقرارم نیست چه سود و درد و کوشش چون کزت بدارم نیست بر آستانه بزم چو پیش بدارم نیست که التفات کسی را برود کارم نیست که بهر کوی بدم بیخ یا و کارم نیست و گریه بزم ز غمت پیر بدارم نیست</p>	<p>چه و اعجاب است که بر سینه نگارم نیست و لکه ز کوشش خون گشت و کارم دل نیست خاک کوی بسیارم تو جانم و دستم نیست تو شمع بر دوات خواری و ملک تناسل نیست نفس با خرا از آن و هنر نخنی با تمسک رسد از تو غم این همه گشتم</p>
<p>غزل ۹۳ از دیوان</p>	<p>ز سیکه در دل خسرو سوار این نیست میمیرد نفی زبانی بچارم نیست</p>

بیتبته شوره

نقطه الصفا شوره

بسط البهوه شوره

<p>چاپک ترا ز دور هم گیتی سواد نیست صیرم بقدر وانه خشخاش هم نماند آز آنکه صد هزار دل آری سده بود وادی نوید وصل تو قفت رواندار از وعده در گذر که شکلیا نیم نماند</p>	<p>زیبا تر از تو در همه عالم نگار نیست ز انجم پدید خواب و شبها قرار نیست در لوبیت غم تو یک از صد هزار نیست وانی که اعتبار برین رو کار نیست در عشوه پرشکن که که ابطار نیست</p>
---	---

غزل ۹۳ از دیوان

آهنگ که کردی در دل حسرت و فراق تو
از غم بر سر کز زینت استوار نیست

عزّة الکمال شعره

<p>تا زید بنیده غم عشق بجان خواهد داشت ای سپهر عهد جو نیست ز کاتے پدیده چشم ما و منهاز آنکه بلا خواهد خامت میگشای خلق که از حسن خودم این دست تو چه کردی از جفا نیست مرا باور از آنکه عشقی گفتیم ز دل رازهای میبارد گفتی از من بروم تا چو سراپا میکنی</p>	<p>سر سناک ره آن سرور روان خواهد داشت روزگار است نه همه عمر روان خواهد داشت فدیه کرد دست بران تیر و گمان خواهد داشت کس این سود که روزیت زبانی خواهد داشت باز خوبی و جوامیت زبانی خواهد داشت گفت من و انجم و ادخیه نهان خواهد داشت دین حکایت کسب نمی که جان خواهد داشت</p>
--	---

غزل ۹۴ از دیوان

بقیة شعره

خسرو از تو بر سر کز زینت استوار نیست
چند ازین و انجم خود را بگمان خواهد داشت

<p>ببار من که ز جنبیدن صبا خفت است درین غم که بنا و اگره بستار بود کیسه که دعوتی بیدار لبه صبا میگردد</p>	<p>بگوشی بهر دلم کای صبا کجا خفت است بران حریر که آن یار بی وفا خفت است بیک نظاره تو ویده اسم کجا خفت است</p>
---	---

بختانمان همکس خواب خوش همیدارند جز آنکه اوز هم آغوش خود جدا خفت است

غزل ۹۰ از دیوان

حساب و محمل بدان خسرو اگر شیرین
بجواب در بر فریاد مستلا خفت است

تخت لہنہ شرہ

جانا کر شمتہ توره عقل و دین زدوست
فتنہ بگو شہاسے دو چشمیت نہان نیست
تا با و پرو بوی تو در باغ پیش سرو
از بہر آنکہ لاف جمال تو میسزند
گفتم بدل کہ بر تو کہ زونا و کن جفا
چشم تو را سے زو کہ کشندہ را بطلم

فریاد ازین کر شمتہ کہ را ہم چنین زدوست
آفت بگو شہای دو چشمیت کہین زدوست
از دست باد لاله کلمہ بر زمین زدوست
صد بار با و بروہن یا سیمین زدوست
سوی تو کرد اشارت و گفتا کہ این زدوست
انصاف میدہم کہ چہ را چنین زدوست

غزل ۹۱ از دیوان

خسرو تو کیستی کہ در آبی درین شمار
کہین عشق تیغ بر سر روان دین زدوست

وسا الجمرۃ شرہ

خو خود ارہ چشم تو کہ رہ مرو زان زدوست
من خاک راہ بوسم و از خود لغب بترسم
دل دامنست گرفت رہا چون کند بکوسے
کہ گہ بیایدی سو ما کاروان صبر
ساقی بیا کہ شب بیمان کرد زہد و زنت
اسے پار سا چہ سز ز نیم زانکہ میفر و شش
وی گفت ازہ میکنی از تاب شرم نیست
روزم زور دگشت و شیش خواب بدہم

ہر شب بخوابگاہ من مستحق زدوست
آہ از صبا کہ بوسہ ترا بروہن زدوست
پیر کیہ بوی بوسش از پیر مین زدوست
لیکن بلا سے غمزہ تو راہ من زدوست
زان یک عزل کہ صبح مر آن بہرن زدوست
صد کورہ ہیر مین تو بہ مشکین زدوست
آتش زدوست در من فہان یک سخن زدوست
کان جان پاک تکیہ بہیلوی من زدوست

غزل ۹۰ از دیوان برکوه باوناله خسرو و نیز دولش کین تشبیه ایست سخت که بر کوه کین ز دست غزاة الکمال شعر ۱		
غزل ۹۱ از دیوان تجری و دین ای باو که جانان چو نست با که میخورد آن ظالم و در خورون سے روز باشد که ولم رفت دوران لفت بماند گل رعنائی و نازت بجلبس بارے هم سجان و سر جانان که کم و بیش کوسے خشکسایست درین عهد و فاری ای شک	آن گل تازه و آن غمچه خندان چو نست آن رخ پر خوی و آن لطف پریشان چو نست یار بآن یوسف کم گشته بزندان چو نست حال آن بلبل سچاره به بستان چو نست گویمین سخن راست که جانان چو نست زان حوالی که تومی آئی و باران چو نست	
غزل ۹۲ از دیوان بست شد خسرو و سکین بلکه کوب فراق سور و خاک فرود رفت سلیمان چو نست بتیغیه شعر ۶		
غزل ۹۳ از دیوان یار با نمر دل چاک آن گل خندان چو نست من چو یعقوب زبیس گریه شدم و دیده سینه من درین خاک بزندان عمم از دور سے گوهری بود کزین دیده بغلطی در خاک سبز چون خضر ز پیراهن خاکش بر خاست	ماه تابان من اندر شب بهر آن چو نست آخرا آن یوسف کم گشته بزندان چو نست اوز من دور بصحراد سامان چو نست دیده خود و خاک شد آن گوهر سلطان چو نست در هر ای عدم آن خشم بهر آن چو نست	
غزل ۱۰۰ از دیوان مردمان باز پیر سید ز خسرو که کینون در غم دوست ترا دیده گریان چو نست تغذیه شعر ۷		
غزل ۱۰۱ از دیوان در هر تو احم کار بجز آه و عثمان نیست بے دوست اگر غلق بجان نیز میرد	در پیش تو احم و آن که ز با احم بر جان نیست هم جان مرا دوست که مارا سپهر آن نیست	

سہل ست اگر ہر دو جهان باز گذارند ما زندہ بدو ایم کہ جان میبرد از ما	از ہر نگاری کہ چو او دور و دو جهان نیست بر روی کہ معشوق ز بدست جان نیست
--	--

غزل ۱۱۱ از دیوان	خسرو دل تو بستہ اگر صاحب منے خوش باش کہ دوست بہر قلب گران نیست	وسط البحرۃ شعرا
------------------	---	-----------------

حم ہی گشت ہنوز ہم جان می برے نیست تا کہ ز بخیہ محزون از غم زون عاشقانست عشق خصم من پس است ای سحر تو رحمت کش پادشا کو خون بریز و شخصہ گو گردن بز بان بان ای غافل از غمخواری ماور گذر گر جمال و دوست تو و با حیا لبش ہم خوشم کا فراموش شکارا لیکر بان آہستہ تر گفتی اندہ خواب کہ کہ روی خود تماست تشتہ خواہی و ن ایمل زمان سندان بر گذر	خون نور و دست ای دل گر شکر نایب نیست ذوق آن تداوہ گریش از الیاب نیست ہر کجا جلا و باشد ما جوت فصاحت سینا بہر جانی ترکہ ما بان سہل ہا نیست کا ندرین خانہ بھرہ نو انگلی اسباب نیست تاشہ درویش را شمع برہ از مہتاب نیست کا ہوی عیارہ را با شیرہ ترکان نیست این سخن میگفتہ را گو کا شہار از جواب نیست کان چلو گر کاوی خون بر آید آب نیست
---	--

غزل ۱۰۲ از دیوان	خسرو از مار سید اول پس آنکہ سجدہ کن پیش آن ابرو کہ تہانہ ست آن محراب نیست	تختہ بہر شعرا
------------------	--	---------------

دوش لعل تو مرا تا بسحر مہمان داشت روی تو دیدم و شد درد فراموشی کہ مرا دل من گرچہ بہ بیدار شد از زلف تو تنگ باز باز زلف تو بد خوش نام اینک پس ازین	مرد و بھر موی تو ہمیشہ جان داشت سینہ از ناوک خشمت بکمر کمان داشت ملک او شد کہ ز سلطان سخت فرمان داشت دل دیوانہ تر بخیہ رنگہ نوان داشت
--	--

<p>ایکدی کوئی که در پیش منم سجده چه سود سوزش سینه من دید و کنارم گرفت جان که از دوری بگریخت ششش خوش بود نظری کردم ز دیده و جانم بخشید</p>	<p>این مع ان کوئی که آخرم خبر از ایمان داشت که هنوز این تن بدوزم هر چه از آن داشت جای او باز نگذاشت که جای آن داشت کز قیامان تنگ زوی من میان داشت</p>
---	---

<p>غزل ۱۰۳ از دیوان</p>	<p>خسرو و شب شرف بنگی جانان منت نگس امروز سر مایه سلطان داشت</p>	<p>بقیة شرف</p>
-------------------------	--	-----------------

<p>و میرس امروز شرف دل رو ن خوابد گذشت دیده دل او در بلا انگه بسته عاقبت گفتیم شب در میان کن و بر جان چون بر شب ای جان کس بیرون گذر بگانه دار آن عشق تنها که در روز قیامت گفته اند چو ز مکن تا بود جان میکشیم که آسمان را ز خون آلوده خوش می لید با من بر</p>	<p>باز تا شب برین سیاه چون خوابد گذشت در میان پره و دل تا چه خون خوابد گذشت کو بیان جان شمی صده و فزون خوابد گذشت کاشای دیگرم در دل برود خوابد گذشت اندین شبهای غم برین کون خوابد گذشت هر چه آید بر سر خاک ز بون خوابد گذشت کین درق خاکست حوت زوی برون خوابد گذشت</p>
---	---

<p>غزل ۱۰۴ از دیوان</p>	<p>خسرو اگر عاشقی مسوز لب کاشای از آنکه دو داین درون ز جرح آبلون خوابد گذشت</p>	<p>تخت لیس شرف</p>
-------------------------	---	--------------------

<p>روزگانی که دل با دغ بجان خو گرفت مشکلت از برون دل جو یاد لیسنت شبی چون کوه دارم زین دل تارکانه آکسی که داد و از اسکند رشته بگر</p>	<p>از نصیحت مانی کرده ولی کان خو گرفت مردن از هم جدالی تن جو با بیان خو گرفت خرم آن که با خورشید تابان خو گرفت خضر تنها خواره کو با آبجو ان خو گرفت</p>
---	---

<p>طلاقت رویت نزارم گر چه سپیدانم از آنکه دل بزلفت مانتد از بوی مسلمانان محوسه گزنیالت مونس دل شد مرا یازش بدار</p>	<p>چشم بی اقبال من با پای دریاں خو گرفت زانکه غری رفت کورد کافرستان خو گرفت بهم سن گنیزا کین بو سفت بزندان خو گرفت</p>
---	--

<p>غزل ۱۱۱ از دیوان</p>	<p>مردمان کو نید چون شمر و از سر کوب خلق چون بود گوی که ز بر خمر جوگان خو گرفت</p>	<p>بقیة شمر</p>
-------------------------	--	-----------------

<p>دیوان شمر در آرزویت جان تو که بد شد دست ما علم مانیم و خسر و خمر شسته بوی خوششم آری از تو در حبیب و می روی تو دریم و مردم ببر می که میگویند زین دور گفتی تو که آب خوردم آوری</p>	<p>ای چشم همه جهان بسویت دل بدیم از رخ نکویت و افاق همه گینت و گریست کل داری یا همین ست بسویت شمرنده باند و هم ز رویت دور از تو چه پرسیم تو بسویت امروز بیدار چه تو نیست</p>
---	--

<p>غزل ۱۱۲ از دیوان</p>	<p>خسرو بیگمست تو امیر است بچسب با کبار و دراکو نیست</p>	<p>تخت لهر شمر</p>
-------------------------	--	--------------------

<p>دل مارا دوست نظر امان نیست چنان پر شناسان کینه عرق اگر کس یکرمان در عمر خوش بود فلک را دعویست بهرست لیکن ببید جان خواستم یک جام شادی</p>	<p>نشان سادمانی در جهان نیست مگر در پاس نیست را کین نیست مرا اندر همه عمر آن زمان نیست گو ای سپید پودل کا چندان نیست ز دور چرخ گفتار را بگان نیست</p>
---	---

دوشش نقش کسان زین زود مارا بلا سے عقل عشقم بود و اکنون	دو یک بر کعبتین سخن آن نیست بلا این شد کہ از عشقم ایمان نیست
---	---

غزل ۱۰۰ از دیوان	حدیثا خوشدلے و آنکہ لبالم زبان کرو از خشم و جای آن نیست	غزۃ الکمان شعرا
------------------	--	-----------------

ولی من بجانانے او نیست تہ تہاست جانم بران زلف اسیر بتان رازن سنگ اسے پار سا چون ناکرخت ہر مومے او نہ بینم جان کم سب گریا پو نعم سہل گیسزد و سگین گے ز بے دولت صید جانم کہ او ترا مشیدہ باشد دل بلبیلے	چو وزدی کرا پواسے او نیست ہر تار مور جانے او نیست ہر بیت مسلمانے او نیست کہ در ہر یک ایمانے او نیست ز ہر نوک شکر گانے او نیست کہ در زلف جانانے او نیست نہتر اک سلطانے او نیست کہ در شاخ بتانے او نیست
--	--

غزل ۱۰۱ از دیوان	چو خسر و اسیر تو شد رشتے کہ در روش بدر مانے او نیست	غزۃ لہند شعرا
------------------	--	---------------

ولم شد زو حدیث ناز میگفت نے آمد مرا خواب از تخم دوست خیال غسزہ از پیکان ولد روز نہان سے مروم وہی ز لہیر باز مرا سے کشت باد آنکہ روز کے	ہیکفت آن حدیث و باز میگفت ز بچران سر گذشتے باز میگفت پیام ترک ترا انداز میگفت کہ جان با من سخن زان باز میگفت بجز وہ با من آن بت باز میگفت
--	---

<p>ز زلفش عقل می نالید با چشم دل من مست بود و قصد دوست خوش آن مرغی که می آواز آن بلخ</p>	<p>جناحی وزو با غماز میگفت گفت ترا انجام و گزرا غماز میگفت کیوتر را سلام باز میگفت</p>
--	--

<p>غزل ۱۰۹ از دیوان</p>	<p>چو جنگ هم زود در گریه خسرو مرد و عاشقان با ساز میگفت</p>	<p>بقیة شعر</p>
-------------------------	---	-----------------

<p>زلفت پیر تو شک چمن است بغسل تو گلین حنا تم حسن که سویم بود میسان منام تا هست رفت در آن سخن نیست بر کوه کیشتم کشد تیغ پ گفتم که همین ترا عشق نام</p>	<p>بالا که تو سر در آستین است وان قیلا تو نقش آن نگین است در حنا تم لعلت آنکس چمن است قدت است لبت سخن در نیست چشم تو که شوخ نازین است گریه است گنا و من همین است</p>
--	--

<p>غزل ۱۱۰ از دیوان</p>	<p>تو عسکره پیر به حسرو کش نیز پیر در کین است</p>	<p>شعره شعر</p>
-------------------------	---	-----------------

<p>دوستی که می گوی منم که نیست و بهشت زده کم از زده است بید با منم و ملک تو بی را نیستی هست و در دبان تو لیک چشم تو جان خشک من تر کرد گر چسبان چشم هست و در دل من</p>	<p>تو کوی جسته ترا سلم نیست خ ز خورشید زده کم نیست چون سلیمان شد منم که خام نیست در میان تو نیستی هم نیست گر چه کفایت همه دروغم نیست چون تو اندر دل منی چشم نیست</p>
---	--

<p>غزل ۱۱۱ از دیوان تازه کن جان خسرو از غم خویش کیں عبرت سزای مرمی نیست بقیہ نقیہ شکر</p>		<p>غزل ۱۱۲ از دیوان ز من نازک سیانے دور ما دست پہ از خون ست جوئے آمدہ من غم دور و غیبیہ از کسے پرس ہلاک جان ما آن سپہر و اند خراشیدہ بود آواز مرغے بجو شیدا از زبان من کہ آنجا</p>
<p>و کے رخت جانی دور ما دست کہ از سرور روانی دور ما دست کہ او از جانمانے دور ما دست کہ زور سے از جوانی دور ما دست کہ او از پوستمانی دور ما دست و کے از سبب جانی دور ما دست</p>		<p>غزل ۱۱۳ از دیوان شعبے یادش وہی از خسرو اسے یاد کہ تن دریا سببانی دور ما دست نورۃ الکنان شکر</p>
<p>کاش جان طیب در و نہان نیست گیر کہ بیگانہ شد آخر از آن نیست آفت این جگر ریزد یاد خزان نیست قطرہ آبست لیک شعلہ جان نیست تا برو دہر کیا نام و نشان نیست ہست ترا خود یقین انجیر گمان نیست باز ناید از اکلہ عمر روان نیست</p>		<p>ور و سر و مستان آہ و فغان نیست چند توان دید واسے پر من مسکین جفا از دم سر و خزان برگ جیاتم نماند گر یہ کہ از سوز دل گرم برون میدہم شوی ہم از خون من خاک من سر کوی خوش دل کہ ز من گشت کہ بانو گمان می برم میر و دانش و من گر چه کہم نالہ پیش</p>
<p>غزل ۱۱۴ از دیوان دوش بخسرو کیفت گفت از ان منے مرتبہ این خطاب نوح کران منست تلفظ السز شکر</p>		<p>غزل ۱۱۵ از دیوان</p>

ز بس که گوش جهانی پر از فغان نیست ز بیدگی اگر هم جان رود عجب نبود و عاصی عمر کند مروتی قبول مباد چو شمع سوخته از نام گشتت همیشه سیمان جان تخم دوری اوفتد ترسم تو دور و رون من از زبان حشر تنگ میاید بسین گدائی من برورت که از بهمت	بشهر بر سر هر کوی داستان نیست چو دل نسید هم آنکه داستان نیست مرا که زنده میجو ابد آنکه جان نیست مرا زبانه آتش همین زبان نیست ز دوری تو میان من و تو جان نیست که یکدور دوری من خانه میمان نیست تو آنکه مگر که غمت گنج شایگان نیست
--	--

غزل ۱۰۱ از دیوان	تو آن من فتوی نیست بحث آنم لیک همین بس است که گوی که حشر و آن نیست	بقیه نیت شعره
------------------	---	---------------

ز خون دل که بر خارها مایه ای نیست نفس رسیده با خرمهرس نماند جز این بجان و عاصی غمت میگویم که دیر زیاد فصول بین که چه جای همسر و خود را بسوخته تزلزل و هم ز پیش می گفتم کویا روم که مرا کرد بیدار که راه	نتوان بلطف که وی با طبع و فای نیست که استخوانم ز تو کین مروان از برای نیست که ز فرمایش این دروید و ای نیست که ز برای سگ کوی دو جای نیست که روزی این دل بدروز من بلای نیست که هر چه دیده و هم آن کور همای نیست
--	--

غزل ۱۱۱ از دیوان	نال پیش و رش حشر و آن سلطان شایسته است که این ناله که است نیست	عزة الکماں شعره
------------------	---	-----------------

زلفت بزلت گر چه چنانکه تو گرفت در ماهتاب ووش خرامان همیشه	نتوان همه جهان بکجه تار گرفت ماهبت بدید و چا و شب پیش رو گرفت
--	--

<p>من چون ز دم که روی و گویوش شکند بوسیدم آن لب و ز شکر یاد میکنم ساقی بیایم می که چنان سوخت دل ز عشق و تفتی زبان طعن کشور دم به بید اسی خرقه پوش قصه محوان بگذرانم پس بایر سا که از هوس شاگردان است</p>	<p>این چشم رویه که بروی تو خور گرفت یعنی نخواهد آن نسکم در کار گرفت که سوز این کباب همه خانه بود گرفت و انچه دل خراب مرا حق او گرفت کین سرگذشت من همه بازار کو گرفت و در سیکره در آمد و بر سر سپو گرفت</p>
---	---

غزل ۱۱۶ از دیوان	جان برده بود خسرو سلیم ز نیکیان عشق تو ناگانش در آمد ز گرفت	غزوة الکمال شعر
------------------	--	-----------------

<p>اشک کشید عشق و دلم ترک جان گرفت نفسی که ترک من کن و آزاد شود عم اسی آشنا که گریه کنان پند میدی ز طیاره هم نگر و گم سوختن مرا و در طوق بند گیش بود جان بجانیت اگر آن که تاز پانه بچران کشید دل</p>	<p>صیر گریز یای سر اندر جهان گرفت آسان تبرک بچو تو فی جود آن گرفت آب ز برون مرز که آتش سجان گرفت آنکس که آتش زد و از من گران گرفت بر فاخته که نهد دست سرور و آن گرفت جان رسیده را که تو اندر عثمان گرفت</p>
---	--

غزل ۱۱۷ از دیوان	خسرو که دوست نشد همیشه آیدار ز آتش چه عجز که و شمشیر از زبان گرفت	تغذیه هفت شعر
------------------	--	---------------

<p>شمس ارم آمد و از سینه جان ترا گرفت یار و جان هر دو درون تن بدو بچر آمد وی که کرد ابرو بلند آن یار خلقی را بکشت</p>	<p>دولت باوی که آن سرور و از ابر گرفت یار گفت این چه باشد با تو جان ترا گرفت گویند که تجویز زنی کما ترا گرفت</p>
---	--

گرینه خون کرد پرو سکه هر که آزار گرفت	سج گل کز آب چشمین بگویی ادویه
بقیه نغیه شعره	غزل ۱۱۱ از دیوان گفتنش گویم غم خود چون بریدم دم مانند از آنکه حیرت از لب خسرو زبانه زار گرفت
هر کسی با شاهر و سکه راه صحرای گرفت خوش گفت دستی که چندین جام بسیار گرفت با عینا نفس مست بلا عیقل از آنجا گرفت چشم تو استم از رویای زیبا گرفت	ز قور و دست و ساقی جام بسیار گرفت هست صحرای چون گفت دست بر دل او جام ترکس اندر محال پس گل سبکه جام زد کشید در چین رفتم که ترکس چشم از سیلوی گل
غذای گل شعره	غزل ۱۱۲ از دیوان کار با دیوانگی افتاد خسرو را که بشی سزای خردن نخواهد ساقی ما بر گرفت
چشمت بگرشتم خمار است سوگند نمودم که استوار است کان عمر عزیز در چه کار است سر دوش بگردم خوبا است کز درد کشیم باید کار است تا عمر عزیزم قرار است تیر تو تیرم تیرین تیر است شادی طلبید حرام خواست	ترتت تو هنوز تاب و دست گفته که وقت نباید از من خون شد دل من بگویی ای با گفتنش بگردم بوستان است من گریه خویش و دستم کارم همه عشق و بیقرار است اسے شاه سوار آهوان را عاشق که غم تو خورد آنگاه
بقیه نغیه شعره	غزل ۱۲۰ از دیوان با تو مثل پلاک خسرو دیوانه بودم بهار است

<p>سایا باوه ده امروز که چنان اینجاست چه کنم نقل و شراب ابر بنود کتر گیر یار و رسیدن من در سکران ابله تاله چندین مکن ای فاخته هشت و پنج هم زور بازو اے باوشیم گل را خواهی ایمان برود خواه همیاش که من اے مگر خدیگر لب او مست پر سے خنده صنایع مکن ای کان تک در هر جا</p>	<p>سر گلزار زنده ایم که سلطان اینجاست گر بیتیغ و شکر خنده پنهان اینجاست دست بر سینه من سنا و سپین جان اینجاست با گلے ساز که آن سرود خزان اینجاست باز پر باز که آن غنچه خندان اینجاست برو فی مستیم امروز که جان اینجاست کجما می و شکرش من شکرستان اینجاست پاره های جگر سوخته بریان اینجاست</p>
---	--

غزل ۱۳۱ از دیوان	سالم آن دل کم گشته که هستی خسرو بزم همین جایش طایب لبت پریشان اینجاست	تخته صندل شکر
------------------	--	---------------

<p>سگ آن قامت چو سوز و آن خواهم گشت ذر و دلهاست و زمین خانه سوز و آید سوختم حینت کشم آه شامه که آخر بنده عشق و آنکه درین ره مروند آنرا این عمر که گمبست که بر میگردد من برین دیدم که سیر ترا خواهم دید</p>	<p>تا که آن سلسله مشک نشان خواهم گشت سگ که زخم نمیشد نعره زبان خواهم گشت و او که دیوانه شده گرد جهان خواهم گشت تا زخم کرد در سرت نشان خواهم گشت و عدو تا که نه در باره جوان خواهم گشت تا که آخر دیرت دیده کنان خواهم گشت</p>
---	---

غزل ۱۳۲ از دیوان	عمد خسرو اگر ایست که پشت پر و جان چه باشد که زهرت من از آن خواهم گشت	غزه الکمان شکر
------------------	---	----------------

شب فراق سیاه و مرا سیاه ترست	که شام تا خرم زلف یار و نظر ترست
------------------------------	----------------------------------

<p>چگونه تیره نباشد شمیم که شمع مراود بگو که چند شوی نجیب بر ز مستی عشق بر آن بالا که رسد از بدان رسد هم در پیشنگی بیایان عشق شد معلوم نغیر و ناله خلق از جفا سے خار بود بیای بوس بوس بر دهنم فصولی بود مگر که اگر بکشد عشق تاب غیب مگر</p>	<p>منی فروزد این آفته که در جگر است کسیک استیش از عشق نیست نجیب است ز نیکو نیست مرا هر بلا که گرد میر است که سنا یه شین سلامت نه مرد این سوز است اگر ز طبل پرسی جغای گل تبر است همین پس است که بالیم آستان دست چه جای غیب که خود عشق را همین دست</p>
---	--

غزل ۱۳۳ از دیوان	تو دست بودی و خسرو خراب تو سحر سے گذشت عمر و هنوزش خار آن سحر است	بقیة شعر
------------------	--	----------

<p>شب نیست که تو بر سر کونیه نیست مسد جان فدای پای تو با واکه دور خرام بر جسم وار چند زنی غمزه بر و لم عطا گو به بند و کاترا که من ز دوست ای آنکه کوشش از بی سامان من کنی زلفت تیان بگردن شیران تند کند</p>	<p>و اندیشه تو در دل بر نا و پر نیست تو میروی دوست کست پاکیز نیست وہ کین دست آخر آماج تیر نیست بوی شبنده ام که بیشک و عنبر نیست بگذر کین حسرت را به عمارت پذیر نیست آزادی ولی که بدین دام اسیر نیست</p>
--	--

غزل ۱۳۴ از دیوان	در دو طسه بلا چه کند که بوقت خسرو کوش از نظاره خوان گریز نیست	غزة الکحل شعر
------------------	--	---------------

<p>عشرت و رحمت نجوم کار من چون خوردن جان من از مایه عنقای تو پرورده شد</p>	<p>من خودم باور و مزجم جان من زردن است خلق غم و اندر تو بنید جان پروردن است</p>
---	--

ز آنکہ خون چون منی فی لایق آن گردنست
 ویر کردم من که جان زخمت بیرون کردنست
 یا پیش کن کو مراد بر سوا کردنست
 زوہ گشتہ را چه جای گرد آوردنست
 در کشیدن پیش از آن زخمت کا ندر خوردنست
 روغن خویش آتشنی را زیر کا ندر خوردنست

گشتن من با رقیب تراز و خود رنجہ مشو
 یا در محفل راند و سرگردان وطم ہمراہ او
 چاک دامن شروہ نامیم وادای رشک
 ای بلاست گوی من جائیکہ تاب آفتاب
 بندگی یا گفتگو کم کن کہ پیکان خورد و را
 بس کن ای مطرب کہ شہ از شعلہ پای من بسوخت

تمتہ المعز شعر ۱۲۵

قصہ عشق ارجہ پر جان میرند محرم خوینست
 خسرو اتن زن کہ فی جای سخن گشتہ دست

غزل ۱۲۵ از دیوان

بہر سو بوسے از مشکب خطا فاست
 ہمہ رسوا کے من از صیانا فاست
 من این آتش ندانم از کجا فاست
 زہر بندے کے مراد و جیدا فاست
 ولیکن از خطا مشکین بلا فاست
 کہ توتو کے دارقہ از کار با فاست

جساد می گرد آن زلفت و دانا فاست
 گریبان سیدرم ہر صبح با جون گل
 متاع عقل و جان دول ہمہ سوخت
 تو تا در زلفت بستی بند و ریشہ
 امیدم بپو کہ ز حسش بریم جان
 کنون ما و لب لعل و خطا سبتر

تمتہ المعز شعر ۱۲۶

تا شاد ابیا زین سوسے بارے
 کنون کہ ز گریختہ و گیا فاست

غزل ۱۲۶ از دیوان

بانگ بلبیل ہے توید گریست
 باوہ دور دست و نا زین لبیر بست
 غم ز فیسان کہ زو و تر گداز بست

شب گذشت ست و اول سحرست
 وقت او خوش کہ در چنین وقتے
 کشتی باوہ نہ بکشت باسنے

<p>چند گونی که مست بنیبر مرقد خشک ز ابدان زاناد سا قیا غوطه دو مراور سے اگر چه بدست عیب حریف اگر بیجان مظرمان شراب</p>	<p>هر که او مست نیست همیشه هر چه دارد است در شراب ترست که ز آتشام شعله در جگر است کندن ریش محتسب بمنزست باوشا بند بند و خاک ترست</p>
--	--

غزل ۱۳۴ دیوان	خسرو چندانکه ترست زانکه عفو خداست معتبرست	غزوة الکمال شعرا
---------------	--	------------------

<p>صبا کو بوسه لوجان پرورست بدست زلف بگذا رکار گیسو پر س از چشم پر خون من سر اندازیم به که راسه زور در بلع است خاک ورت بر سرم ز بنی طعن و جاوید خورشید را گس قند و پروانه آتش گزید بمیرم درین سوخته من عاقبت کجا با بجم آن خانه ویران شده چو دانم ملک خفت بر تخت تار</p>	<p>دل خلق را موسی تور مهرست دلے را که ان زلف در هم ترست که از خون چرا آستان ترست که سر بیگ در دوست در دست که این سر ز لایق بدان ترست که گویند معشوق نیلوفرست ایوس دیگر و عاشقی دیگرست که میزوم پس از شعله خاک ترست که هر شب بجان خراب اندرست که نالان گدا میشس پیش درست</p>
---	--

غزل ۱۳۵ دیوان	زور باره چشم خسرو و مرغ که خود عاشق ترا همین زیورست	تختة العز شعرا
---------------	--	----------------

<p>صد بلا آفت او صد فتنه بجاست وی دل و دیوانه ما کم شد دست زلف سپیش کار فرمایے اجل کا قرا محراب ابرو کج مکن نریخ جامنا سخت از ان شدیدلی با چنان باوی که خوبان داشتند پس دلان را طعن رسوائے مرن عاشق و زرد دست از تشویش تو ہر زمان گوئے کہ حال دل جو سے گفتے اندر سینه نیک تو چیت</p>	<p>عاشق حبیارہ را عبرت کجاست برورش آن خون کہ بینی آفتابست چشم مستش چاشنی کر بلاست کہ ہزار سے چشم خلقے دروغاست عمدت و روز بازار بجاست پیش تو از ہیکس کردی نجاست تا بچکس دانے کہ خود را بدخواست ہر کجا گوشه نشین و پار ساست این کسے را گوی کور اول بجاست واعنائے دوستان بیوفاست</p>
<p>غزل ۱۲۹ از دیوان کز ہزارے شب ہمہ غم عشق بجاست</p>	<p>حسرو و استغول یاران شو نرود عذۃ الکمال شرہ</p>
<p>عشقی اگر چه نشان بخت بدست ہر کہ جوید مراد او از عشق و بکیران ہیر تو چرا سیرند ہمہ عیب است با وہ ہمزست</p>	<p>نزد عاشق سعادت ابدست کوئی او عاشق مراد خودست مرد نم ایست کہ اندرین حدست شستن بار نامہ حسدوست</p>
<p>غزل ۱۳۰ از دیوان تو بہ شد لیک آرزو بعدست</p>	<p>پر سیم تو بہ شد ز سے حسد نغذہ ہمز شرہ</p>
<p>عاشقا ترا غم بے مرجم تو زست</p>	<p>بید لا ترا دیدہ پر تم خوش بست</p>

گرستان از نور عشاق آگست
 گر سخن و در گوش جان پیر
 هر کس که گویند خور و نا خوش بود
 جان من آزار چندین دل مجوس
 زلفت را بر تنه اشانه مکن
 دیدت نوست گر خود ساقبت
 وصل تو خوش بودی تهنه این جان

هر کجا در دلیست بی مرهم خوشست
 گفت و گوی هر که در عالم خوشست
 من غم تو بان خورم کسین غم خوشست
 خود درین ایام و لعلم خوشست
 همچنان آشتی در درهم خوشست
 زنده گانی که همه عالم خوشست
 تا خوشیهای فراقت هم خوشست

غزل ۱۳۱ از دیوان

خسرو ابا سیکه تو کین که دل
 همدران کیسوسه کخم در غم خوشست

تغذیه شعر

گر چه سرو باغ را بالا خوشست
 ز بهر عشقت کلام عیشم تلخ کرد
 گر غمت غیره خور و نا خوش شوم
 جان سنگین میکنم تا زنده ام
 گفت فردا زلفت مشکینم گیر
 چون تو تاسه چلیپت این جور قریب
 بچه تو باری خوش نیم من بیچ وقت

با قدر پاسه تو ما را خوشست
 هست تلخ این چاشنی اما خوشست
 خون غمهای که تو تنها خوشست
 مردن شراب و با خارا خوشست
 اشیم بر بوسه آن فردا خوشست
 تا رسید آنی که با خرا خوشست
 وقت تو خوش که ترا بی ما خوشست

غزل ۱۳۲ از دیوان

گفتیم نا خوشی که خسرو
 چون کهنه چون شکل آن بالا خوشست

وسط الحیرة شعر

که نام تو خوشیت از بهر جان امروزت

که نام تو خوشیت از بهر جان امروزت